

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egy sáv ára 6 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Városi nyomda.

Íde küldendő a kézirat és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDÉSI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI NYOMDA.**

A délelőtti hivatalos órák.

(— cz.) A helybeli m. kir. állami főreáliskola igazgató-
sága és tanárkara érdekes kezdeményező lépést tett a délelőtti
tanítás érdekében. Felterjesztést intézett ugyanis a vallás- és
közoktatásiügyi miniszteriumhoz, azt kérve, hogy engedje
beszűntetni a délutáni előadásokat úgy, hogy pusztán a dél-
előtti tanítási órák maradjanak meg. A miniszterium a fel-
terjesztést leküldötte Debreczen szabad királyi városához
azzal, hogy tudakolná ki, vajjon ezen terv keresztülvitele nem
ütközik-e akadályokba. A városi tanácsban is szóba került ez
a terv és így valószínű, hogy e tárgyban városunk polgár-
mestere egybehívja az érdekelteket, hivatalokat és testi-
leteket véleményük nyilvánítására.

Az iskolákban való délelőtti tanítás és ezzel kapcsolat-
ban az egyes hivatalokban a délutáni hivatalos órák meg-
szüntetése már nem egyszer került felszínre városunkban, de
megegyezés sohasem jött létre. Már nagyobb városokban
azonban már régven egyöntetű eljárást követnek ezen kérdés-
ben és amennyire módunkban volt beszerezni a megbízható
adatokat, kimondjuk, hogy a délelőtti hivatalos órák beváltak.
Mivel pedig a viszonyok nálunk is olyanok, mint a többi
nagyobb városokban, nálunk sem mutatkozik semmiféle
eljárhatatlan akadály a délutáni tanítás és hivatalos órák
eltörlésében.

Tapasztalatból tudom, mint volt tanár, hogy a dél-
előtti tanítási órákkal sokkal több eredményt lehet elérni. A
tanuló feladói képessége, szorgalmi ereje sokkal üdőbb,
frissebb, mint a délutáni órákban. Igaz, hogy különösen a
kisebb tanulóknak sok 8—12-ig, esetleg déli 1 óráig az iskolá-
padokban ülni és figyelni, de ezen az órábeosztás enyhíthet
oly módon, hogy a rajz- vagy tornaórákat beosztja a nehezebb
tantárgyak közé. A nagyobb tanulók, a fejlettebbek azonban
meg sem érzik ezt a négy-öt órai szorgalmi időt. Nagy előnye
a délutáni tanítás megszüntetésének az is, hogy a tanulók
egy egész délutánnal rendelkeznek a másnapon előadandó
tárgyakra való elkészülésre, míg a délutáni előadásra alig
van idejük elkészülni. Az ugynevezett preparációk, rajzok
stb. sok időt vesznek el a tanulóktól. A délutáni előadás után
különösen a téli napokban hamar bealkonyul és a tanuló a
legtöbb esetben nem képes elkészülni az iskolai feladányaival,
annál kevesebb a feladott lecke betanulásával. Mindezekből
tehát nyilvánvaló, hogy pedagógiai és didaktikai nézőpontból
határozottan jobb és célravezetőbb a délutáni tanítási órák
mellőzése.

Az egyes hivatalok ügymenete sem szenvedne ártalmat,
ha délután nem tartanák hivatalos órákat. Itt is áll az a tapasztal-
tat, hogy délelőtti sokkal érdemesebb munkát lehet végezni,
mint délután. Ennek a tapasztalatnak megfelelőleg egyes
hivatalok már nálunk is ily módon rendezték be magukat,

különösen a nyári napokban, de azután, mivel egyöntetű
eljárást nem tudtak otthonosítani, ők is visszatértek a régi
sablomhoz.

A délutáni órák megszüntetéséből anyagi haszon is szár-
maznék, amennyiben téli időben a fűtés és világítás nélkülyö-
hető volna, amely körülmény ezeket takarítana meg például
a városnál is a házi pénztár javára. Már ebből a szempontból
is meg kell ragadnunk az alkalmat, mely a pótdadó csökkené-
sére is lesz némi befolyással.

Természetes, hogy a délelőtti hivatalos órák kimondása
és a gyakorlatban való behozatala az összes erre vonatkozó
tényezők egyhangu határozatából történhetik meg. Össz-
hangzásba kell jönni a hivataloknak, iskoláknak a családi
viszonyokkal és érdekekkel. Sérelemnek sehol sem szabad tör-
ténni, mert ez esetben gyöngye és beteges volna a *határozal*
és csak ideig-óráig tartaná fenn magát.

A kérdést tehát elérni kell az eszmecserék megindításá-
val és mikor minden tényezőt meghallgattunk, minden jogot
és méltányos igényt, akkor lehet véglegesen határozni vagy
a mostani állapot fenntartását vagy a debreczeni m. kir.
állami főreáliskola által megindított irányban.

Mivel pedig a felvetett kérdés igen fontos és mindenkit
érdekel, nagyon örvendének, ha e tekintetben a kérdés
körüli lapunkban meggyőző vita indulna meg. Hogy a kérdés
tisztázva legyen, szívesen közlünk a délutáni hivatalos órák
tartása és nem tartása mellett vagy ellen írott cikkeleket.

Győzzön a jobb!

A színügyi bizottságról.

A Debreczen február 3-iki számában egy erős hangú
kritika jelent meg a színügyi bizottságról. Előre is kijelen-
tem, hogy a cikkíróval nem értek mindenben egyet. Polemiz-
álni sincs szándékomban, pusztán nézetemet nyilvánítom
nagy általánosságban a *színügyi bizottságok* felett, mely-
ek nemcsak nálunk, de más nagyvárosokban is befolyának a
színház ügyeinek vezetésére. Nem fogok tehát a debreczeni
színügyi bizottságról beszélni, még kevésbé annak tiszeltre-
meltó tagjairól, hanem nagy általánosságban arról a tapasz-
talataimról, melyeket az ország színházainak eme bizottsá-
gairól és működéséről feljegyeztem és arról, mily hatáskörrel
kellene a színügyi bizottságot felruházni, hogy azok hivata-
suknak megfelelhessenek és a művészeti érdekek szintjét
emeljék.

Elsősorban is a színügyi bizottságba olyan férfiakat kel-
lene beválasztani, akik nemcsak érzelék binnak a művészeti
kérdések iránt, hanem széles látókörrrel és irodalmi műveltség-
gel rendelkeznek. Mert minden komolyabb dologban nehéz az
ítélkezés magasabb előképzettség nélkül, de szazzorta nehe-
zebb a művészet terén. A színügyi bizottsági tagok alig tel-
jesíthetik hivatusukat, ha járulatlanok ily kérdésekben, melyek
szoros összefüggésben vannak a művészettel. Ez esetben
sohasem érjük el azt a célt, melynek elérése érdekében szín-

ügyi bizottságot alakítunk. Műkedvelősöknek fog feltűnni a bizottság működése és a hozott határozatok nem egyszer jogosan kihívják a hozzárértők erősebb kritikáját.

Irodalmi izlést azonban nem pusztán a színház látogatásából merítünk, mert valljuk meg az igazat, hogy a színházba nem mindig a *művészet szerelére* vezet, hanem egyéb mellettekietek, melyeket itt nem akarok részletezni. Hogy szert tehessünk irodalmi izlésre, sokat kell olvasnunk, még többet tanulnunk és igen sokat elmélkednünk. Ismernünk kell a külföldi színpadok repertoárját, az új daraboknak legalább szűzességét, mert ez utóbbi ismerete nélkül nem mondhatunk ítéletet a darabok értékéről, sem arról, hogy azok előadhatóké vagy nem színpadunkon.

Ha már most mindezeket bonczolgom, arra jövök rá, hogy az ország színtügyi bizottságainak legnagyobb része, memem állítani, kilenczven százaléka minden egyébbel foglalkozik, csak az irodalommal nem. Ennek dacára alkalmassnak és illetékesnek gondolja magát arra, hogy ítéletet hozzon és határozatokat gyártsion olyan kérdésekben, melyeknek alfáját sem ismeri. — Nem csoda tehát, ha ezek a határozatok igen sok esetben mosolyra indítják azokat, akik nem tagjai ugyan a színtügyi bizottságnak, de mindenesetre többet értenek a művészethez és jártasak az irodalomban.

A színtügyi bizottságok éppen e miatt nemhogy előbbre vinnék a színészet ügyét, hanem ellenkezőleg megerősítik a haladásnak és a színtművészet fejlődésének. Nem egyszer gátlójak az igazgatók öntudatos munkájának folytatásában. Kicsinyesek, szűk látókörűek és nagy tudományuk kimerül egy-egy énekesnő felmagasztalása vagy leicsinylése után. Személyi kultuszt üznek és ítéleteik mértéke nem a valódi tehetség irányában alakul ki, hanem aszerint formálódik, amint az olcsó népszerűség felemel egy-egy különben jelentéktelen színészt vagy színésznőt a pillanatnyi lelkesedés pódiumára. Állításaim igazolására hivatkozom a színtügyi bizottságok halvány arcú, színtelen jegyzőkönyveire, melyek évek hosszú során egy magvasabb eszméről sem tanuskodnak. Vagy ha merül is fel itt-ott egy-egy életréval eszmé, azt a nagy többség nem segíti diadalra, így aztán a színtügyi bizottság egész ellenőrző működése a szubvenczió kiadásában, egy-egy nem tetsző énekesnő leszállásában és a műsor futalagos tudomásul vételében csúcsosodik ki. Ezekért pedig kár színtbizottságot alakítani és gyűléseket tartani.

A színtügyi bizottság máj szervezete sok tagból áll. Teljesen elég volna öt tag, ezek azonban olyanok legyenek, akik valóban értenek a színészethez. Ezen kis bizottság fűrgőben dolgozhatna és sokkal érdemesebb munkát végezhetne, mint a jelenlegi, mely elhiszem, hogy a színház műszaki dolgaihoz ért, de a szoros értelemben vett művészeti kérdésekben vezető szerepet nem vindikálhat magának, már csak azért sem, mert erre való képességét az ország egyetlenegy színházánál sem igazolta be.

Szép szerepe volna a színtügyi bizottságnak az előadandó darabok előzetes elbírálása és az, hogy ne engedné meg a hitvány, a nyugati kultura irodalmi szemétdarabjait előadni. Amde ezt a feladatot sem teljesíti, mert a vidéki nagyobb színpadok deszkáin egymás után látjuk előadva a képtelenebbnél képtelenebb meséjű, gyarló szerkezetű, erkölcsi értékben szűkölködő darabokat, melyek aláassák a művészet templomának alapjait és brettílvé aljastíják a művelődés és magasabb művelvezet csarnokait.

Eppen azért helyesen és bölcsen, előrelátóan és a jó izlés érdekében járt el a polgármester, mikor a *Színészek* című darabot törvényben biztosított jogánál fogva nem engedte előadni. Mert ezt a darabot Budapestben, hol válogathat a jó izlésű közönség a színházakban, előadhatják, nálunk azonban, hol egyetlenegy színházra van utalva ugyanazon közönség, bátran elmaradhat a műsorról.

A színtügyi bizottságok igen sokszor a színházigazgató kezeit is megkötik. Erre pedig a művészet nézőpontjából nincs semmi szükség. A város, midőn színházát bérbe adja, kell, hogy ismerje a vállalkozó igazgató művészeti értékét, disztíngválvál izlését, nem is említve itt az anyagi garanciákat. A vele kötött szerződésben biztosíthatja a színház színtjét, megkötheti az igazgató kezét, de hogy minden pillanatban iskolás gyermek módjára vezesse azt, aki erre a pályára szü-

letett, aki erre a szakra képezte magát és aki művészeti kérdésekben mindenesetre felette áll a bizottságnak — ez nem czélravezető és ez az egészséges haladást veszélyezteti.

Ezekben akartam elmondani nézetemet az ország színtügyi bizottságairól. Nem tuoztunk és távol állott tőlünk a bizottság leicsinylése és ha nem jól szóltunk, a zafolatlan és meggyőzőesnek szivesen helyt adjunk. Egységül a színtművészet színtje, emelésének gondolata vezettet bennünket, nem kicsinyeskedtünk és a dolog komoly voltához képest nem beszéltünk sem a megboldogult *kis kulcsokról*, sem azokról az esetleges ellen- és rokonszenvről, mely a színházi habitúék és a művésznők között nem egyszer kímédborul.

A debreczen—pallag—sámson—nagykállói vasutvonal hasznos volta.

— Irta: Oberon. —

A régen tervezett debreczen—pallag—sámsoni és ennek folytatásaként Nagykállóig építendő vasut kiépítésének ügye hovatovább dűlőre jut és ezzel egy új vonal nyílik meg, mely összeköt bennünket a Nyírség szívével. A városi tanács mindent el fog követni a vasut meliőbbi létesítése ügyében és meghozza itt is mindenben azt az áldozatot, mely nélkül haladás nem képzelhető.

Lapunk mult számában egész terjedelmében közöltük a Magyar vasuti forgalmi részvénytársaság beadványát és örömmel tapasztaltuk, hogy városunk közönsége kedvező színttel és érdeklődéssel fogadta annak reánk nézve meglező tartalmát. És mivel meg vagyunk győződve, hogy a városi tanács most már sietni fog a vasutnak legalább is Sámsonig való kiépítésével, de még mivel lapunk egyik szakértő munkatársa legközelebb bővebben fogja ezen vasutnak reánk nézve közgazdasági előnyeit ismertetni, és alkalommal pusztán azt fogjuk fejtegetni, hogy a megépítendő vasutvonal városunk gyöngyét, a szépséges Nagyerdőt miképpen fogja forgalmassá és értékesse tenni.

Sokszor és sok alkalommal írtunk már a mi Nagyerdőnkéről, ennek szépségéről. Érdekében azonban mind ez ideig keveset tettünk. Városunk nagy közönsége is hibás ebben, mert ismerek benszilótt embereket, kik évek multán sem fordulnak meg a Nagyerdőn. Kassának kicsiny Széchenyi-ligete, Aradnak kis erdeje és a többi városok aránylag csekélybű üdülőhelyei nemcsak a pihenés napjaiban, de hétköznapiokon is telve vannak árnyékok, balzsamos, üde levegőt élvező közönséggel. Nálunk legfeljebb vasárnapokon és ünnepeken van közönség a lombsok alatt és a hét többi napjain mélységes csend borul az erdőre és élénkség legfeljebb azokon a napokon tapasztalható, mikor a katonazenék megszólal a köröndben. Amidőn azonban leszáll a nap, mindenki siet hazafelé és mikor legbalzsamosabb az erdő, mikor leszáll a por, elvértve látunk egy-két embert a park útain.

Kerestük, kutattuk ennek az elhagyatottságnak okait; de egészen nem találtuk előadhatóknak. Mert akinek nincs módjában künn vacsorálni, mielőt nem lehetne ki a rekkenő hőség után üdülmi vacsora után. Az odavezető út pompásan gondozott, a távolság a várostól nem nagy és az a kis fáradság bőven megtérül a pompás, ózondus levegő élvezetében. Sokan azt hozzák fel okul, hogy a park sötét és holdvilágtalan esteken a sétálók meg sem ismerik egymást. Ez jogos panasz és a városi tanács nagy mértékben lekötelezné a közönséget, ha legalább a park belső részét — mondjuk éjjeli 11 óráig, a helyiavasut vonatának utolsó indulásáig — világíttatná. Végül vannak, akik porosnak találják a parkot. Ez is igaz, de ezen egy végzésével szintén segíthet a tanács és bizonyára csakis azért nem gondoskodott ott eddig valamelyes vízműről, mert a vízvezeték kiépítése ezen kérdést is meg fogja oldani. Egyéb baj nincs, a vendégül jó kezekben van, az árak nem drágák és ha egy lelkes csapat gondjaiba venné az erdő életének felpezsdítését, egyebet is hallanánk ott a lawn-tennis pályák nyakatekert műszavain kívül.

A pallagi vasut kiépítése valószínűleg életet fog önteni a Nagyerdőbe, mert azt hisszük, hogy a vasut mindkét olda-

lán szebbnél-szebb villák, esetleg családi állandó lakások fognak épülni. A városi tanács bizonyára találni fog módot arra nézve, hogy a könnl kinn kivánók olcsó szerrel jussanak területhez. A vasutvonal mentén a megírtított, de semmiesetre sem teljesen letarolt területen egy egész városka fejlődhetne. Emelnie ez a villasor a Nagyerdő szépségét, hangossá tenné a most bántó csendeséget és hasznára válnék azoknak, akik most drága pénz vásárolják meg azt a levegőt, mely nálunk fölösen van és amelyet az itt megforduló idegenek valóságosan irigyelnek tőlünk. És ezzel talán meg volna oldva egy másik régelen vajdó kérdés is: a tisztviselőtelep ügye, mert a város által olcsón adott terület beépítésére könnyen lehetne valamely banktól törlesztéses kölcsönt kapni.

Nem akarunk ez alkalommal kitérkedni arra, hogy közzgazdasági tekintetben hasznunkra lesz-e a Nagykállóig kiépítendő vasutvonal, annál is inkább, mivel ezt bizonyítani felesleges azok előtt, akik nagyon jól tudják, hogy ez idő szerint a Nyírségen vagy csak kerülni uton érintkezhetünk, vagy tengelyen. Piacunk emelésére bizonyára emelő hatással lesz ez a vonal, erre pedig nagy szükségünk van, azt mindenki beláthatja.

A városi tanács a vasutvonal mielőbbi való kiépítését szorgalmazni fogja úgy, hogy a debreczen—pallag—sámsom vonal valószínűleg még ez év folyamán kiépül, de nem fog soká késmi a további, egész Nagykállóig való építkezés sem és így valószínű, hogy 1906 nyarán már egyenes összeköttetésünk lesz a nagy történelmi multu Nagykállóval, melynek minden porszeme fényes napokról, letűnt dicsőségéről beszél...

Színház.

Rákosi Viktor és Malonyai Dezső színjátéka és Schiller: Wallenstein halála.

Megvallom őszintén, hogy sajnálom a Makó Lajos tövázását és csak az nyugtat meg, hogy nálunk minden társulatáraúnak három év van. Kezdetben kelkesdünk az új igazgató és társulata iránt és ez a kelkesedés tart egy évig. A második évben zsörtölődünk és a harmadikban új igazgatót, új társulatot kérünk. Ez így van, ezt letagadni és megczáfolni nem lehet.

Makó Lajos is elmegy tőlünk, talán hálásabb földre. Lehet, sőt valószínű, hogy másutt jobban fogják méltányolni tötekvésit. Igaz, hogy sajátságos ember ez a Makó Lajos. Nem sokat beszél, dicséretre nem vágyik, a gáncsot épp oly nyugalommal tűri, mint amily egyedülvén veszi, ha jó is mondanak társulataról. Erős magyar karakter, minden izében színházigazgató, aki egyformán viseli az örömet és bajt, mint a szikla a nap hevét és a tél zord fagyát. Halad a maga útján, azon az uton, melyet tudása, tapasztalata, művészi érzéke kijelöl. Olcsó népszerűséget nem keres, de annál inkább járja a kötelesek útját. Amit nem adhat, azt előre nem is igéri, de amit ad, annak megadja izét-savát egyaránt. Aldozatkész szinagazgató és amilyen puritán a magánéletben, olyan pazar a szindarabok színházstálatában. Ezt a pazarságot ur, művészi, finomult izléssel alkalmazza. Ez pedig nagy érdem ma, mikor Thália templomában is kincseket óhaj gyűjtenie egy igazgató. Ha ehhez hozzáveszünk, hogy személynete a vidék legjobbjait, igazi talentumokat egyesíti, minden dicséret nélkül elmondhatjuk, hogy Makó Lajos híven betöltötte hivatását.

Ezek előrebocsátása után el kellene sorolnunk az új darabok címeit, melyeket Makó Lajos drága pénzen szerzett meg, nagy költséggel és művészi érzékel szcenizozott. Ez alkalommal azonban csak két darabról, az *elnémult harangok*-ról és *Wallenstein haláláról* szólnunk, az utóbbiról is csak néhány szóval, bevárva annak előadását, mikoron hosszabbban fogjuk méltányolni a szépséges, gazdag értékű művet.

Bizonyára mindannyian ismerjük Rákosi Viktornak *Elnémult harangok* című regényét, mely mesteri palettával írja le egy református lelkész újs fajszerzetét, népe boldogságáért küzdő nemes lelkét. Színpadon látva a regényt, meg-elevenedik előttünk a Simándy nemes alakja és érezzük a szerelmem hatalmát, mely lerombolja az előítéleteket. Mesteri

kézzel van a darab megírva. Jellemfestései színesek, erőteljesek. A valódi élet élő, igaz alakjai mozognak, dolgoznak, szeretnek, gyűlölnék, reménykednek, csúlódnak a színpadon és nem lélek nélkül való alakokat látunk, hanem igaz embereket jó és rossz tulajdonságaikkal, szenvedélyük hevében, megnyugvásuk lelki békéjében, küzdelmek tüzeiben, vívódásaik fájdalomában majd égve, majd az ég felé szállva még megperzselt szárnyakkal is. Lelkünk nemesül meg e darab nézése alatt, tisztulunk, történelmet, igaz valót, nemes jellemet, küzdő ziveltetést látunk és nem azokat a durva színeket, arczipító izléstelenégeket, színpadi szemetet, erkölcsötlen helyzeteket, melyek hemzsegnék az új darabok legtöbbjében. Szép a darab nyelve, hazafias az iránya, az élet hő rajzolása a tartalma, változatosak a képei, igaz, eleven emberek az alakjai.

Makó fényes kiállításban adatta elő a darabot, mintegy ezáltal is ki akarván fejezni hódolatát a szerzők iránt. A társulat feladata magasztalan állott. Jó, igazi művészek kezében voltak a szerepek. *Paldgyi és Sebestyén* művészte bevégzett volt. Floriczát *P. Menszáros Margit* kreálta Erő, szenvedély, szerelem, egyszóval a nő *szíve* nyilatkozott meg játékában, melyen meglátszott, hogy a jövő nagy művésznője egész lelkét és tehetségét felhasználta. *Faragóról* mit mondhatnánk egyebet, mint dicséretes dolgot? És mintha a darabot átölelő tiszta, nemes légkör az egész társulat erejét fokozta volna, mindannyian a legjobbat nyújtották. Csiki, Szilágyi, Iványi, Ebergényiné és Arday Ida egyaránt emelték a szerzők szép alkotását.

A másik nagyrétű darabunk — *Wallenstein halála* — mely színházunk egyik büszkeségének, Csiky Lászlónak huszonöt éves jubileuma alkalmából kerül szíre — meséjét szintén ismerjük. Schiller egyik leghatalmasabb és leghatásosabb alkotása e tragédia. A nagy hadvezér tragikumát fogjuk látni a színpadon, itt is a való élet, hol a dicsőséget nyomom követi a bukás.

E két darab bemutatásáért méltán illeti meg az osztatlan elismerés Makó Lajost. És a színházat látogató művelt közönségünk bizonyára akkor fogja legjobban méltányolni a szinagazgató áldozatkészését, fáradozását, ha színtégt megtölti a színházat, mely úgy az *Elnémult harangok*, mint a *Wallenstein halála* előadása alkalmából hódol az igazi, nemes iró talentumnak, a valódi színművészetnek és néhány órára visszavizeli lelkünket arra a boldog időre, midőn a debreczeni színház dicsőségének zenitjén állott és Thália temploma neme a ledrség és könnyűvérség, hanem a nagy jellem festőterme és az igazi művészet csarnoka volt.

Koncz Ákos.

Közzgazdaság.

A gazda tennivalói február hóban.

A ház és udvar körül. A kukoriczamorszólást kezdhetjük. A vetőmagot rostáljuk meg. A meglévő gabonakészlethez vígyazunk és gyakran forgassuk meg. A pinczében válogathatjuk a krumplit az últeésre. Ha enyhül az idő, a mezei utak javítását is megkezdhetjük. Tisztogassuk ki a kutaakat.

Isztállókban. Az igaz lovak jól gondozandók. A két év körüli csikókat jó időben kibocsáthatjuk.

Mezőn. A hónap vége felé már vethetünk zabot, árpat és baltacizmot. A répaföldeket öntözünk meg trágyával. A trágyahordást folytassuk. Az olvadás beálltával a megszaporodott vizmek a vízvezető barázdákon nyissunk utat. Eleven sövények és fák ültetését is megkezdhetjük.

Szöllőben. Ha az idő engedi, a régi tőkétet le kell sülyeszteni. Jó idő esetén itt-ott a nyitást is megkezdhetjük, de csak a déli órákban. Mentül több trágót a szőlőbe.

Réten. A soványabb réteket javítsuk trágyával. Árokásásnak, tisztogásnak, vakantúrának elyengetésének itt az ideje.

Konyhakertben. Melegágyakat készítsünk és az ideje vessünk salátát, hónapos retekét és egyéb konyhakerti magvakat. A pinczékben telet növényeket napos időben pár órára kitehetjük a szabadba.

Hírek.

— **Szombathy János halála.** Rendőrsegünk egyik érdemes tisztviselője, buzgó munkása, **Szombathy János** rendőrfogalmazó f. hó 5-én 50 éves korában elhunyt. A megboldogult már hosszabb idő óta betegedett, az utóbbi hetekben pedig állapota válságosra fordult. Szombathy János fiatalabb éveiben tanár volt és mint újságíró is sokat dolgozott. Halálának híre a gyászolbögőt kizitették a városházára és teljessé a tanács és tisztikar testületileg jelent meg. A gyászoló családnak fenntartó fejének kidőlését a következő gyászjelentéssel tudatta velünk:

Özv. Szombathy Jánosné szül. Hlukovszky Mária, egy a maga, mint gyermekei, édes apja, testvérei, néhai testvérének gyermekei, sógora és az összes rokonság nevében a legnagyobb fájdalommal tudtja néhai **Szombathy János** rendőrfogalmazónak, életének 50-ik, házasságának 23-ik évében történt csendes elhalálát. A megboldogult drága halottunk földi maradványai folyó hó 7-én, délután 4 órakor fogtak Darabos-utca 59-ik számú háznál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tetétti. Mely végzettségétrelve rokoniát, barátait, kártsárait, jóismerőseit szomorodó szívvel meghívjuk. Debreczen, 1905 február 5. Gyermekei: Margit, Ida, Pál, Ferencz. Édes apja: Szombathy István. Testvérei: özv. Mandák Józsefné szül. Szombathy Mária; Miskolczy Istvánné szül. Szombathy Ida; Szombathy Emília, Szombathy Amália. Néhai testvére gyermekei: Szombathy István, Szombathy Juliska, férjével Groskó Györggyel, Szombathy Kálmán, Szombathy Mária, Sógora: Miskolczy István.

— **Egy agy művész halála.** A városi színház ornán fekete zászlót lengtetett a téli hideg szél az elmúlt héten. **Foltényi Vilmos**, a magyar színművészet oszlopos tagja, a színesvilág nesztora hunyt el 85 éves korában. Hajdan dicsősége volt a világot jelentő deszkáknak. Úttörő volt abban az időben, midőn születni kellett a színpadra. Foltényi akkor volt legnagyobb, mikor a színházat még a művészek is az illetőség templomának tartották, mikor hazafiságot, nemes izlést, hisztány férczmunkák nem kerültek a színpadra és a művészet nem annyira kenyérekeregetből, mint inkább lelki sugallatait követte dolgozott a művészet csodás templomában. És a templomnak ihletett, dicsőséges papja volt **Foltényi**. Erős kifejtett talenatum, nemes idealizmus eltelve a művészet iránt. Odanőtt szívével a színpadhoz, itt élt, szerette mondhatatlannal. Tanult folytonosan és komoly tudása mellett lelkének aranyos derűje bearanyozta azt a világot, melynél ő szebbet nem ismert. Negyvenégy évig szolgált a művészetet, a tiszta, igazi, magyar művészetet egész erejével, ambíciójaival és lankadást nem ismerő buzgalomával. Szíve tele volt szeretettel, becsületessé, igaz érzéssel pályáitáiról. Mások művészetét, sikereit, a dicsőség glóriáját nem irigyelte, hanem örült az őrvendőkkel és biztatta azokat, kik nehezen tudtak elmekdni a dicsőség zenitéje felé. Áldott jó szíve éppen azért viszontzeretete és becsülreretét. S mikor elintétek felette az évek és a világ, a színpad megváltozott, mikor a valódi művészet veszedelmebe forgott, Foltényi Vilmos leterőnszától a dicsőség további keresésétől. Nyugalomra vágyott, negyvenégy év szakadatlan munkája után a magánéletbe vonult vissza. Széld humorával felkereste a társaságokat és művészelkü neje mellett csendes félér órákban töltötte napjait. Aztán egyszer nagy, mélyeségy gyász érte őt: szívé: eltemette, akit mondhatatlannal szeretett: hű nejét, kívül évtizedeken át osztozott a dicsőségben. Most aztán követte életépárját és ma már ott pihen a temetőben. Utolsó utján elkísérték művésztársai, barátai és sokan, nagyon sokan azok közül, kik még gyönyörködték hatalmas alkotásaiban. Porhüvelyt felett a régi színesvilág színtér oszlopos tagja: Mándoki Béla mondott az elhunyt egykori művésztéhez és jó szívéhez méltó gyászbeszédet. És aztán a szebbnél szebb koszorúkkal megrakott gyászkoszt megindult oda, hol a nemes lelkek felett a megemlékező tudó kegyelet és szeretet virra-zt. És mi, midőn néma csendben kísértük az elhunyt művész és jó ember koporsóját, önkénytelenül is az jutott eszünkbe, hogy visszatér-e valaha a világot jelentő deszkákra az a fenséges művészet, mely nevelt, tanított, oktatott, lelkesített, nemesített, művelt és gyönyörködtetett. Ennek az igaz művészetnek egymástán halnak meg ihletett papjai és azon kevesek, akik éleik és a dicsőség korszakában aratták sikereiket, ma lehajtott fível kétségkednek az igaz színpadi művészet megújodásán, feltámadásán.

Nyugodjék békében!

— **A tudóvész pusztítása hazánkban.** Szomorú, nagyon szomorú számok ezek, melyeket itt közlünk. A belfügymiszter kimutatása szerint 1902-ben Magyarországon tudóvészben elhalt 75,145 ember.

1902 szeptemberben elhalt a Duna balpartján 459, a Duna jobb partján 669; a Duna-Tisza közén 855; a Tisza jobbpartján 368, a Tisza balpartján 597; a Tisza-Maros közén 500, a Királyhágón tul 496; Fiumében 19, Horvát-Szlavonországban 690; összesen 4653. Mindezeket látva, nagy kétségessé hárul a magyar társadalomra a tudóvetegek szanatoriumának felállítását illetőleg. Mentünk meg a megmenthető. A tudóvész éppen a legmagyarabb vidékeken pusztít és annak a területnek munkás népett apátja, mely lelke a magyar földnek.

— **Pályázati gázmesteri állásra.** A városi tanács pályázatot hirdet gázmesteri állásra. Az állás 1600 korona fizetéssel, szabad lakással, fűtéssel és világítással jár, ezen kívül a világítási vállalat tisztajóvedelmének százelékával. A pályázati kérvények márczius 15-ig a városi tanácsoshoz adandók be.

— **Új gázüzititók a légszesszygárban.** A városi tanács a világítási bizottság javaslataira új gázüzititókot rendelt meg. A gázüzititók 16,000 koronába kerülnek, de beállításuk a világítást favitani fogja.

— **Halálozás.** Id. Bocskó Sámuel kereskedő, városunk tisztos polgára, b. e. Bocskó Sámuel volt rendőrfőkapitány édesatyja február hó 4-én elhunyt. Béke poraia!

— **Utóállítás.** Február 6-án utóállítás volt a Pavillon-laktanyában.

— **Felhívás.** A városi adógyósztyál felhívja a hadmentességi díjköteleseket, hogy február havában jelentkezzenek, mert külön hadmentességi díjukat hivatalból állapítja meg az adógyósztyál.

— **A debreczeni kereskedelmi és iparkamara zárószámadása.** Most jelent meg a helybeli kereskedelmi és iparkamara zárószámadása. A kamara ez idő szerinti tiszta vagyona 106,034 kor. 95 fillér. A nyugdíjlap tiszta vagyona 109,418 korona. Általában a lefolyt év eredménye kedvezőnek mondható, ami arra vezethető vissza, hogy a kamara vezetése szakképzett, előkelő gondolkodású és vszorgalmu férfiak kezeibe van letve. A kamara egyébként tegnap tartotta közgyűlését, melyről azonban lapunk legközelebbi számban számolunk be olvasóinknak.

— **A rendőrség figyelmébe.** Most hogy egy kevés napfényt láttunk, ismét megrett a piac-utczai aszfaltjáró gyermekkocsiakkal. Ezek a kocsik nem a járóra valók, mert akadályozzák az emberek járását, kelését. Jó volna, ha a rendőrség e tekintetben már jó levele most intézkedné, nehogy a tavasszal valóságos gyermekkocsi-közö fejlődjék ki a piac-utczai aszfaltjárón. Mennyivel alkalmasabb hely a gyermekkocsi tola-ára a piac-utczán levő fasorok porondos utai, mert itt se a járólók nem ütközének a kocsikba, se a kocsik nem ütközének a sétálókhöz. Ezzel kapcsolatban azt is megemlítyük, hogy jó volna a városház előtt levő kaszintót is felosztalni, mert már az igazán mucai állapot, ami sokházuknál előtt tapasztalható.

— **A dohánybevéltás.** Az ország több dohánybevéltó körzetéből érdekes jelentéseket vetünk. A dohánybevéltás teljes erővel folyik, az eredmény azonban nem indenütt elegendő. A holdanként való átlagos termés 500 kilogramm. A Zichy Jenő gróf sáraiab uradalmában azonban holdanként 1003 kilogramm átlagtermést értek el és így holdanként 389 korona jövedelmet. A debreczeni körzetben 571,408 kilogramm dohányt váltottak be, a holdanként való átlagos termés nálunk, illetve a debreczeni körzetben 600—650 kilogramm.

— **Nemzeti emlékezet Jókainak.** A nagy regényíró emlékezeit nemcsak érekszobor fogja hirdetni. Jókai szobra és síremléke ügyében Berzevich Albert kultuszminiszter szükebbkörű értekezletet hívott össze, mely elhatározta, hogy a következő fílhívatást intézi a magyar közönséghez:

A magyar nemzetlő síremléket és szobrot kérünk Jókai Mórnak. Jókai pályája nemzetünk szellemi életének legnagyobb emléke közé tartozik. E nemzet lelkét félszázaddal hosszabb ideig tartotta egybefoglalva a művészet varázslata és a hazaszeret lelkésében. Egyek voltak benne és általa kicsinyek és nagyok, százezerk és százezerk, mindnyáján, kiknek kedves a magyar szó és drága a magyar érzés.

Az irodalmi emléket lángelméje alkotott, mindnyájunk gyönyörűsége, ereje és dicsékedése. Nemzeti életünk nemzeti művészi, erkölcsi és hazafai fejlődésünknek egyik legglazdagabb forrása; határainkon túl a magyar szellemnek messze ragyogó diadal jele.

Nemzeti kötelességünknek érezzük, hogy nagy pályájának emléket hozza és magukhoz méltó műalkotásokkal is megörökítsük. Ha valakit, egy fő bizonyára megilleti a tisztesség, hogy a nemzeti hála rajlon kövétel phenőhelye felé állítsa ércalakját a jövő nemzedékek szemé elé.

E kötelességünknek mély és komoly érzésében nem zavarhat meg semmi bennünk. Csak az az igazi erkölcsi érzés, mely minden viszonyok között tisztán képes felismerni és híven követni a kötelesség szavát.

Amily bizonyosok vagyunk abban, hogy e felhívásunkkal a nemzeti kötelesség szavát hangoztatjuk: épp oly bizonyosan várjuk szavunk visszhangját.

E nemzeti hálára hivatkozunk, mikor emléket kérünk Jókai Mór hamvai fölé és neki, kiből az ország szíve dobogott, szobrot az ország szívében.

Az adományok — akár közvetlenül, akár valamely hírlap közvetítésével — a Magyar Általános Takarékpénztár-részvénytársasághoz (Budapest, V. József-tér 14.) küldendők, mely intézet a befolyó összegek költségmentes kezelésére és megfelelő gyümölcsöztetésre hazaifias késszeggel vállalkozott.

A begyűlemelő pénz felhasználása módzatainak megállapítása czéljából annak idején országos bizottságot fogunk alakítani.

Esetleges fölvilágosításokat a vallás- és közoktatásügyi miniszterium előnöki hivatala nyújt.

Antal Gábor, Baksay Sándor, Battyhány Lajosné grófné, Benczur Gyula, Bedöthy Zsolt, Berzevich Albert, Bucics Zsigmond, Csaky Albin gróf, Emírh Gusztáv, Erődi Béla, Fehér Ipoly, Feilitzsch Artur báró, Fejérvári Géza báró, Firczak Gyula, Forster Gyula báró, Halmos János, Hampelény Pulusz Polizéna, Haussmann Alajos, Hegedűs Sándor, Heinrich Gusztáv, Herzeg Ferencz, Kornfeld Zsigmond, König Gyula, Kuun Géza gróf, Lászczy Leó, Márkus József, Molnár Viktor, Pekár Gyula, Perczel Deszö, Radics Jenő, Rákosi Jenő, Roszner Ervin báró, Sárközi Aurél, Somló Sándor, Szabó Miklós, Szalay Imre, Száchenyi Béla gróf, Szily Kálmán, Tarkovich József, Özevgy Telesi Sándorné grófné, Tisza István gróf, Tisza Istvánné grófné, Tuba János, Vargha Gyula, Vészi József, Wiassics Gyula, Wekerle Sándor, Zelenka Pál, ifj. Zichy János gróf, Zsilinszky Mihály.

Hisszük, hogy Debreczen sz. kir. város közönsége is hozzájárul a költőkírály szobrának költségeihez.

A Budapesti Közlöny szerkesztője. A hivatalos **Budapesti Közlöny** szerkesztését **Bekics Gusztáv**, nyugalmazott miniszteri tanácsos, a kiváló publicista vette át.

— **A gázvilágítás házi kezelése.** A legutóbb tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésben egyes bizottsági tagok majd enyhén, majd szokatlanul érdes hangon emlegették azt, hogy miért kezeli a város háziág a gázvilágítást. Ez a hang annak ötletéből merült fel, hogy az elmúlt napokban robbanás történt a gázgyárban. A városi tanács a szerencsétlenség után nyomban lekért Budapestről egy európaszerzte neves szakértőt, ki átvizsgálva mindent, kijelentette, hogy felelőség senkit sem terhelhet és ezen váratlan robbanás egyaránt megeshetik házi kezelésben és azon kívül egyaránt. Mi annak idején szintén ellene szavaztunk a házi kezelésnek, de nem resteljük bevallani, hogy ennek daczára a legnagyobb örömmel és meglepődéssel látjuk azt a nagy művet, melyet a városi tanács és világiati bizottság a gázgyár igazgatójával együttesen végbévit. Mert míg az akkor vállalkozók tíz év leforgása alatt ígérték a világiati hálózat kiépítését, addig a házi kezelés ezt pár év alatt keresztülvitte. Ez ennek daczára a jövővelemből bőségesen juttatott a házipénztárnak, aszaptva ezen jövődelmi forrás megnyitásával a pótdótot. Ami a gáz árának leszállítását illeti, mi mint fogyasztók nagyon szívesen vennénk a leszállítást és nem is kételkedünk, hogy ez az apadás be is fog állani, ha a gázgyárnál szükséges új felszerelések, avult csőhálózat ki lesznek cserélve. Az a vád azonban, hogy a gáz nálunk nagyon drága, nem áthat meg, mert éppen lakunkban mutatta ki a gázgyár igazgatója, hogy nálunk **legolcsóbb a gáz.** Ismétljük, hogy a világiati bizottság nem fog elzárkózni a gáz árának leszállítása előtt és mielőly ezt teheti, igyekszik fog a fogyasztó közönségnek olcsóbbá tenni a világiatást. Azon pedig senki se csodálkozzék, hogy ez a kis kalambatis megtörtént, mert az a felszádos felszerelés örökéleg nem töltheti be hivatását. De jön helyébe új és léssen állandó, szép, tiszta és olcsó világiatás.

— **Dankó Mihály halála.** Érdemes polgár hunyt el a napokban: Dankó Mihály, temetkezési intézet tulajdonos. Munkás életét élt tisztességben, becsülésben. Temetése nagy részvét mellett ment végbé február 6-ikán. Nyugodjék békében.

— **Gyepes területek bérbeadása.** A városi tanács a hatvanötzrzel mettel levő kis gyepes területet, illetve annak legeltetési jogát 15 koronáért **Debreczeni József**né; a czinykú mettel levő gyepes területet 15 koronáért **Szabó Mihálynak**; a péterfiai temető előtti és a régi hadházi ut mettel levő gyepes területet 20 koronáért özv. **Varga György**nének adta ki.

— **Budapest vízvezetéké.** **Budapest** vízművei európaszerzte híresek, nem csoda tehát, ha üdítő és egészséges vizet adnak. A fő- és székváros mintegy harmadfél millió korona tiszta jövedelemhez jutott a vízvezeteki víz fogyasztása révén.

— **Mozgalom az ipartestületben.** A helybeli ipartestület egy töredéke azon fázardók, hogy új kezebe adja annak vezetését. A mostani vezetéssel elégedetlen iparosok gyűlésnek szorgalmasan, hogy ügyök biztosíva legyen. Mi, akik az eddigi elnöknek, **Tóth Kálmán**nak működését ismerjük, nem tartjuk szerencsés gondolatnak ezt a mozgalmat. Nem pedig azért, mert **Tóth Kálmán** nagy szakutadása, fázardóságot nem ismerő buzgalma, az iparos világg szellemi és anyagi érdekében önzetelenül kifejtett munkássága szembeszökő. Legszébb éveit, összes idejét ennek az ipartestületnek szentelte és lankadást nem ismerő, minden akadályt lerombolt, minden ellentét áthidaló munkásságával oly magas színvonalra emelte, hogy páratlanul áll a magyarországi ipartestületek között. **Tóth Kálmán** nemes munkaerő, erős szervező tehetség, világos, áttekinthető elme és ipariügyekben, ezek irányításában, az ipartörvények és erre vonatkozó rendeletek ismeretében előrangú tekintély. Munkásságát, erre a díszes állásra való rátermettségét az általa elért **eredmények** igazolják. Senki az iparosok érdekét jobban nem védte, igazakat nem ismeri, mint ő, ki a bel- és külföldi ipar intézményeit alaposan ismeri, azokat nemcsak könyvekből, hanem saját szemével tanulmányozta. Mindezeket nem szabad elefelelni az ipartestület tagjainak, mert bizvást állíthatjuk, hogy nem fognak hozzá hasonló munkás, szervező, ernyedetlen buzgalmu, önzetelen embert találni. Nagyon, de nagyon káros volna az ipartestület jövőjére, ha a visszavonás stagnálásra, esetleg hanyatlásra változtatná az eddigi szép haladást. Gondolják meg mindent az ipartestület higgadt elemei és csakcsap egy kevésbé visszatekintenek a multba, be fogják látni, hogy **Tóth Kálmán**nak oly nagy érdemei vannak az ipartestület fejlesztésében, hogy míg ő legfeljebb álmaid veszt el, az ipartestület jövőjét teszi kockázra a visszavonás és az egyenetlenség szíttásával. Mert **Tóth Kálmán** megél az ipartestület nélkül, de az ipartestület ő nélkülie elveszti továbbfejlesztésének biztosítékát.

— **Az ipari felügyelet decentralizációja.** A kereskedelmi miniszterium már régebben terve vette az iparfelügyelet decentralizációját. Ez be is következik mielőbb. Két iparfelügyelőség lesz: **Budapest** és **Poszonyban.** A budapesti áll fognak tartozni a következő iparfelügyelői székhelyek: **Arad, Brassó, Debreczen, Gyula, Kassa, Kecskemét, Kolozsvár, Lugos, Mármaroszeg, Marosvásárhely, Nagybacsanak, Nagyvárád, Sátorajalony, Segesvár, Szabadka, Szatmár, Szeged, Szolnok, Temesvár.** A poszonyhoz: **Besztercebánya, Győr, Kaposvár, Komárom, Lónce, Lőcs, Nyitra, Sopron Pécs, Székesfehérvár, Szombathely, Trencsén és Fiume.** Az eddigi 17 iparfelügyelőség helyett 35 fe. E körületek területének részletes meghatározását külön rendelet fogja szabályozni.

— **A komáromi tisztviselők** lakbérük fölemelése érdekében nagyarányú mozgalmat indítottak. Mióta ugyanis az általános házbéradó bejött, a lakasbérők majdnem megkétszereződtek vez. sz. kir. város tisztviselői is ráférne egy kevés lakásnépjavítás, mert mi is ráférnek lakásnépükre buszában.

— **Birtokvásárlás.** A magyar pénzügyi és földművelésügyi kormány meg akarja venni Pallavicini Sándor gróf 100,000 holdas birtokait. A birtokot parcellázandó, hogy földet adjanak a községek megzaporodott, földéhes lakóinak. Igazi magyarságot mentő munka volna ez a terv keresztülvitele, mert nemcsak kevesebbetten az Amerikába vándoroltak számát, de visszacsalogatná az ottlevőket is.

— **Foltényi Vilmos hagyatéka.** A városi tanács megvette a Foltényi Vilmos képből, érmeből álló hagyatékát, melynek érdekes tárgyait a városi muzeumban helyezik el.

— **A közigazgatási bizottság tiszte.** Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága f. hó 6-ikán tartotta rendes havi ülését, melyen a szakeladók betérjesztették jelentésüket. Az ülésen Domahidy Elemér főispán előnöki.

— **Az ideai sorozás elhalasztása.** Nyíri Sándor honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, hogy tekintettel az ex-ladre, a sorozó-bizottságok március és április hónapokban csak a hadkötelesek ellátására szoruló férfi hoztártozóinak keresetképeségét vizsgálják meg, a hadkötelesek közül pedig csak azokat a magyar állampolgárokat, kik a mult évi sorozáson nem jelenhettek meg.

Angol plaidek és takarók, svéd bőrkabátok Borsos Katánál.

Uri divat, kalap és fehérnemű üzlet Békés Lajos Debreczen, Piacz-u. 44. dr. Ujfalussy-ház. Angol női bluzokat, férfi fehérneműeket és kelenygyeket mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

Szerkesztői üzenetek.

M. Gy. urnak. Kolozs. Igen kedvesen érintene bennünket, ha dús közgazgatási tapasztalatai nyomán egy cikkelyt kaphatnánk.

Építő Miskolcz. A kérdezett dolog még csak terv és a megva, lósítás idejét még mi sem tudjuk megmondani, akik közel állunk az illetékes tényezőkhöz. Annak idején lapunk hasábjain foglalkozni fogunk az ügygyel.

B. J. Helyben. A cikkely sok igazat mond és még sincs igaza. Ilyen hangon művelt olvasóközönséget nem lehet meggyőzni. Méltóztassék a felelős szerkesztőt bármely nap délutánjának 3—5 órája között a városi közeleltárban felkeresni és az esetben, ha a simitás sikerre vezet, a cikkelyt lapunk jövő számában kiadjuk.

Omega Helyben. Élvezettel olvastuk a cikkelyt, de mivel lapunk nem foglalkozik politikai kérdésekkel, nem közölhetjük. Valamelyik helyi politikai napilap bizonyára nyereségnek tartaná okos és a nemzet lelke hangján szóló cikkelyét. Kivételesen egy hétig megőriztük.

Gazda. Helyben. A kért felvilágosítást Király Gyula gazdasági tanácsnok szívesen megadja. Nem ismerjük ügyének előzményeit és így sem tanácsot, sem ítéletet nem mondhatunk a dolog felől.

Joghallgató. A kérdés valóban bonyolult és önnök sem sikerült annak megoldása. Arról a másik kérdéstről olyan irányban és szellemben méltóztassék írni, hogy az irás czejja szembeszökő legyen.

Dr. Sz. K. Helyben. A kérdezett középiskolai tanár volt tiz évig. A könyvpiaczon néhány nagyobb műve is jelent meg, most azonban az újságírásra fordítja hivatalából fentmaradt szabad idejét. Második kérdése amily kedves, époly lekötötező.

Színházlátogató. Tévedni méltóztatik, mert a mi színházunk pá helyárai, néhány kisebb színházat kivéve, alacsonyabbak, mint a budapesti színházaké. Az operában egy földszintes páholy, valamint I. emeleti 24 korona; a nemzeti színházban földszinti és ugynevezett nagy páholy ugyanannyi, I. emeleti 20 kor; a Király-színházban egy páholy szintén 24 kor., a Népszínházban 22 kor.; a Víg-színházban a földszinti páholy 24 kor., az erkély-páholy 20 kor.; a Magyar-színházban 24 korona; az Urániában 8 személyre 12 kor.; a Fővárosi nyári színházban a színpad mellett levő jobb- és baloldali páholyok ára 12 kor.; a Városligeti színházban 10 kor.; ugyanannyi a várszínházban is.

TÓTH BÉLA

== gyógyszer-tára és illatszerek-raktárában ==
 == gyógyszerészi különlegességek ==
 == és illatszerek ==
 a legnagyobb választékban kaphatók.
 == Eredeti francia és angol gyártmányok. ==

MEGHÍVÁS.

Az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben

(Részvénytársaság)

XXXII. évi rendes közgyűlését

1905. évi február hó 26-án, délelőtti 10 órakor

saját üzleti helyiségében tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Az igazgatóság jelentése, a mérleg és zárszámadások az intézet iróadjában 1905. évi február hó 1-től az érdekeltek által megtekinthetők.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a zárszámadásokkal és nyereség felosztása iránti javaslattal.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Két sorrend szerint kilépő igazgatósági tagnak választás utáni betöltése.
4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
5. Négy választmányi tagnak megválasztása 3 évre, 1 választmányi tagnak 2 évre és 1 választmányi tagnak 1 évre.

Az igazgatóság.

bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek

a naponta felmerülő

gyógyszer-ujdonságok, hasonszenvi gyógyszerek,
 kötszerek, szépítőszerek

legnagyobb raktára Debreczen és vidékére

Mihalovits J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti laboratoriuma

◆ * Debreczenben, * ◆

Főpiacz 31. szám, a városházzal szemben.

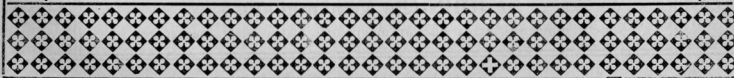

HASZNOS!!

és kell tudni mindenkinek Debreczenben, hogy Piacz-
utca 51. sz. a., a Csanak
fűszerüzlet mellett levő
ruhacsarnok feloszlik és
az ott raktáron levő min-
den alkalomra szükséges
férfi-, fiu- és gyermekruha
mig a készlet tart mesés
olcsó árért lesz eladva.

Mindenki ragadja meg
ezen alkalmat mert ott
kevés pénzért nagy bevá-
sárlást tehet.

Porcellán kályhák

budweissi és honi gyártmányokban.

Cserép-kályhák átrakásánál a fűtőképesség tetemes emelésére és a lakás gyors felmelegítésére a feltűntést keltő új találmány **multiplikátor** betétet felelősség mellett ajánlunk.

Méidingi rendszerű, valamint multiplikátor-betétű kőpenyes kályhák, azeél és zománczott kőpennyel.

Konyhák, magyar törnyos és francia rendszerben, valamint porcellán burkolatban.

Fűrdőkádak horganylemezből, festve és fűtőkészülékkel, valamint porcellán burkolattal.

Vas- és rézbutorok legnagyobb raktára.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Tóth Gyula Debreczen, Piacz-u. 20., 27.

60 krajczár

1 liter legfinomabb

ANTRACEN-TINTA.

Piacz-utca 12.

(Stenczinger ház)

a pipirkereskedésben.

Debreczen szab. kir. város könyvnyomdája

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legdiszesebben állítottak ki. — Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Tartós betűerczből készült tömönvényekkel helybéli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrövidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgőnyezim: VÁROSI NYOMDA.
Telefon: 270. — Alapították 1561-ben.

Ruhafestő

és vegyszertisztító intézet

RABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehernemű
Gőzmosoda!!!

ELADÓ

esetleg

KIADÓ

NYARALÓ

(4 szoba, fürdőszoba, terras stb.)

a Séta-kertben

a Nagyerdő alatt.

Kétmalom-u. 6. számú

H Á Z

300 □ öl udvarral.

ÖNDÓDI SZÁNTÓ- FÖLD CZUCZÁBAN.

Tudakozódhatni
a VÁROS szerkesztőségében
(Városház, földszint 7).

TELEFON 308. **MELOCCO PÉTER** TELEFON 308.

GYÖR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdúmszék részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czeméntárugyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantyus és **csömöszölt** Cze-
mentesővek, Csatornázás.

Beton és Granitto Ferrazo burkoló munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstaklatást megszüntet.